

- ANALYSE

Danskerne grænsehandler fortsat for milliarder trods corona

Danskerne grænsehandler fortsat for store beløb trods en faldende tendens. Alene i 2020 grænsehandlede danskerne nydelsesmidler for 2,5 mia. kr. trods nedlukning af den dansk-tyske grænse i ca. 5 måneder. Det svarer i gennemsnit til, at alle danskere brugte ca. 420 kr. ved grænsen på nydelsesmidler. Dermed går danske butikker og den danske statskasse fortsat glip af milliarder – corona eller ej.

Skatteministeriet definerer danskernes køb i udlandet på to måder. Enten bringer danskerne selv varerne med hjem over grænsen (traditionel grænsehandel) eller ved at handle i udenlandske netbutikker (e-grænsehandel)¹.

Denne analyse fokuserer *udelukkende* på den traditionelle grænsehandel, som opdeles i grænsehandel med nydelsesvarer som alkohol, sodavand, slik, chokolade, tobak mv., og den øvrige grænsehandel som er det resterende såsom tøj, madvarer, medicin mv.

Figur 1 viser udviklingen i den traditionelle grænsehandel fra 2017 og frem til 2020.

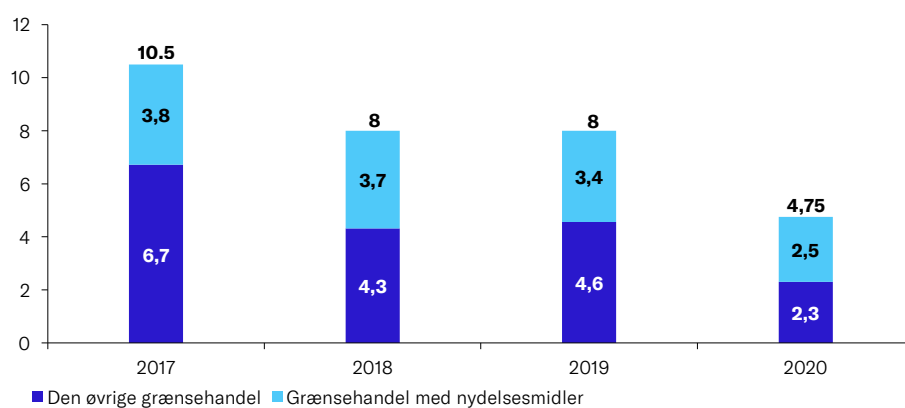
Nøgletal om danskernes traditionelle grænsehandel i 2020

- Danskerne grænsehandlede for **4,75 mia. kr.** trods nedlukninger.
- Der blev grænsehandlet nydelsesvarer for 2,5 mia. kr. svarende til ca. **420 kr. pr. dansker.**
- Der blev grænsehandlet afgiftsbelagte nydelsesvarer som øl, chokolade og slik for **1,9 mia. kr.**
- En hypotetisk grænselukning på et helt år ville give danske butikker et løft i meromsætningen på mellem **3,5-5,8 mia. kr.**

Den traditionelle grænsehandel faldt ca. 40 pct. fra 2019 til 2020 som følge af coronakrisen. Grænsehandlen med nydelsesvarer, som undgår de danske afgifter og momsregler, faldt med ca. 30 pct. fra 2019 til 2020. Det skal ses i lyset af, at grænsen mellem Danmark og Tyskland – som er danskernes primære destination for grænsehandel af nydelsesmidler – var midlertidig lukket i ca. fem måneder sammenlagt i 2020. I 2020 udgjorde Tyskland 82 pct. af danskernes grænsehandel med nydelsesvarer (ej vist i figur).

Både den øvrige grænsehandel med tøj, medicin mv. og grænsehandlen med nydelsesmidler oplevede et lille fald fra 2017 til 2018, hvorimod salget stabiliserede sig i 2019. Som forventet faldt grænsehandlen markant fra 2019 til 2020, hvor særligt den øvrige grænsehandel faldt forårsaget af nedsat rejseaktiviteter, nedlukninger mv.

Figur 1: **Udvikling i den traditionelle grænsehandel i mia. kr.**

Kilde: Skatteministeriet, Skatteøkonomisk Redegørelse 2021.

Danskerne grænsehandlede nydelsesvarer for 2,5 mia. kr. i 2020 trods nedlukninger

Danskernes grænsehandel med nydelsesvarer var som ventet rekord lav i 2020 grundet corona og nedlukning af den dansk-tyske grænse i ca. fem månederⁱⁱ. Tabel 1 viser grænsehandlen med nydelsesvarer fordelt på varekategorier i perioden 2017-2020 i mio. kr. Tendensen er faldende i alle kategorier fra 2017 til og med 2019 undtagen køb af sodavand, som oplevede en lille stigning. Den samlede handel med nydelsesmidler har dermed været en smule faldende i årene op til coronakrisen.

Samlet faldt grænsehandlen med nydelsesmidler i 2020 med ca. 1 mia. kr., hvor køb af chokolade og slik faldt mest i absolutte tal med omkring 250 mio. kr. Godt og vel 75 pct. af den samlede grænsehandel med nydelsesvarer var i 2020 afgiftsbelagte varer som chokolade, vin, cigaretter mm. De resterende 25 pct. kommer fra køb af sodavand, som ikke har været afgiftsbelagt i Danmark siden 2014. Sodavand er dog, i lighed med øl, pantfrie ved køb i den tyske grænsehandel.

Grænsehandlen af nydelsesvarer på 2,5 mia. kr. er et markant beløb for et år præget af nedlukningerne i næsten et halvt år og dertilhørende genåbningsperiode med smitterisiko og usikkerheder. Beløbet svarer til, at alle danskere i gennemsnit grænsehandlede nydelsesmidler for ca. 420 kr. i 2020.ⁱⁱⁱ

Det er et (naturligt) stort fald sammenlignet med de seneste år, men vidner fortsat om, at danskerne - corona eller ej - bruger store summer på at grænsehandle nydelsesmidler - primært fra den dansk-tyske grænse. En tidligere analyse fra Dansk Erhverv i marts 2021 bekræfter dette billede: Hver tredje husstand grænsehandlede efter genåbningen af den dansk-tyske grænse i juni 2020 og frem til nedlukningen i november.^{iv}

Tabel 1: **Grænsehandlen med nydelsesvarer fordelt på varekategorier, 2017-2020**

Mio. kr. (2021-niveau)	2017	2018	2019	2020
Øl	725	715	725	545
Vin	480	460	430	350
Spiritus	360	310	295	165
Alkoholsodavand	130	60	55	35
Cigaretter	420	380	335	250
Røgtobak	235	230	220	175
Sodavand	710	760	745	565
Chokolade og slik	725	770	630	365
Nydelsesmidler i alt	3.785	3.685	3.435	2.450

Kilde: Skatteministeriet, Skatteøkonomiske Redegørelse 2021.

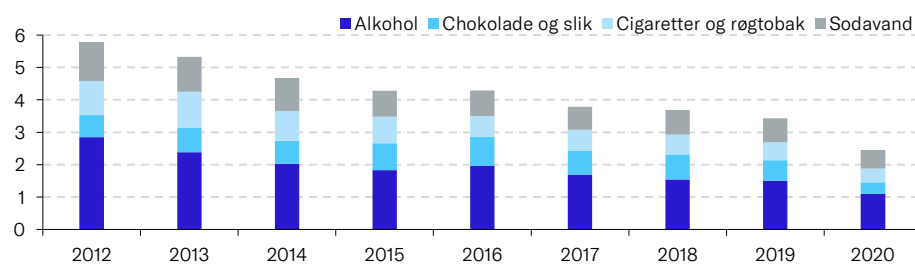
Grænsehandel med nydelsesvarer er fortsat i milliard-klassen

Grænsehandlen med nydelsesmidler i mia. kr. har været dalende siden 2012, hvor det samlede forbrug af nydelsesmidler købt ved grænsen lå på næsten 6 mia. kr. I 2019 lå det samme forbrug på 3,5 mia. kr. Det er et betydeligt fald, men udgør stadig et væsentligt provenutab for den danske statskasse og et omsætningstab for danske butikker. Beregningerne fra Skatteministeriet viser, at det samlede statslige provenutab ligger på ca. 1,5 mia. kr. alene i 2019.^v

I 2020 oplevede en række danske butikker øget omsætning som følge af grænselukninger. En tidligere analyse fra Dansk Erhverv viste, at de danske butikkers omsætning af

nydelsesmidler steg med 10-16 pct. som følge af grænselukningen. Samme analyse viste, at en hypotetisk grænselukning på et helt år ville give danske butikker et løft i meromsætningen på mellem 3,5-5,8 mia. kr.^{vi}

Figur 2: **Grænsehandel med nydelsesmidler i mia. kr.**

Kilde: Skatteministeriet, Skatteøkonomiske Redegørelse 2021.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 17.1.2022.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til senioranalytiker Jakob Kæstel Madsen på jkm@danskerhverv.dk eller på tlf. 2759 4942.

Noter

ⁱ Kilde: Skatteministeriet, Skatteøkonomisk Redegørelse 2021 s. 226.

ⁱⁱ Kilde: <https://graenseforeningen.dk/nyheder/den-dansk-tyske-graense-er-lukket>

ⁱⁱⁱ Kilde: Skatteministeriet, Skatteøkonomisk Redegørelse 2021 s. 228.

^{iv} Dansk Erhverv analysenotat, Danskerne genoptog grænsehandlen, da grænserne åbnede igen, 2021.

^v Kilde: Skatteministeriet, Skatteøkonomisk Redegørelse 2021 s. 229.

^{vi} Dansk Erhverv analysenotat, Grænsehandelsanalyse, 2020.